

1935

Po uplynulém minulém roku, nedoznává prvních několik měsíců žádných velkých změn. Počasí, jiná léta sněživá, letos jest po většině suché. V lednu uhodily mrazy, v únoru také mrzlo na holo, pro vystřídání přehnal se někdy chumelenice, ale souvislá vrstva sněhu nespada a nezůstala ležet.

Březen nebyl tak skoupý na srážky, občas zapršelo, někdy padal sníh, proroctví těch, kteří předpovídají sedmileté sucho se neplní a naděje na úrodu jest příznivější. Kupuje se sláma, stelivová i ke krmení, dováží se k nám dráhou až ze Slovenska a 1q stojí až 42 Kč. Mnohdy se nalezne ve slámě kupa hlíny, to nesvědomitý zasilatel i tady těží z bídy postižených neúrodou. Okresní úřad poskytuje náhradu za utrpěnou škodu z předešlého roku suchem. Poskytnutá náhrada ani zdaleka neodpovídá vzniklým škodám, jest malá. Někteří jedinci mají nadlepšeno, rozhoduje o tom přímluva vůdce politické strany a nezemědělské strany svým tiskem vyčítají zemědělcům, že poškozují stát a nechají si vzniklou škodu hradit státní pokladnou. Snad nevědí, že zemědělci musí přispívat 12% k pozemkové dani na fond, který se používá v případě katastrofy a že mnohý zemědělec o mnoho více jmenovanému fondu splatil, než nyní, kdy skutečně škodu utrpěl, z něho vybral.

Jest měsíc duben, vláhy jest stále málo, ale přes všechnu nepřízeň počasí obilíčko se zelená a slibuje šťastnější sklizeň.

Na květen se chystají volby do Národního shromáždění, senátu, zemského sněmu a okresního zastupitelství. Předvolební období jest velice rušné, kandidující strany ucházejí se o přízeň voličů, konají se schůze často bouřlivé, vytýká se starým stranám, že nesplnily daných slibů a volební ruch je v plném proudu. Za celý čas nepřijede na vesnici žádný od žádné politické strany, ale před volbami přijíždí řečníci, řeční a přesvědčují, že oni, jejich strana jsou nejvhodnější zastupovatí zájmy venkovského lidu a starati se o blahobyt volících občanů.

A tak není ani divu, že si občan, navštěvující schůze všech stran, vzdychl:“ Pane Bože, teď se nám povede dobře, vždyť všichni slibují, když se tam dostanou a zvolíme je, že se budou starat jen a jen o naše blaho.“

Jest přikročeno k volbě – každý volič obdrží obálku, zajde do oddělené místnosti, tam do ní vloží hlasovací lístek, nepotřebné hlasovací lístky odloží do připraveného koše a hlasovací lístek v obálce vloží do uzamčené urny. Po skončené volbě volební komise sečte odevzdané hlasy a výsledek zašle na politickou správu.

U nás byl výsledek voleb konaných 19. a 26. května následující

	Národní shromáždění	senát	okres	země
Str. republikánská	78	71	84	96
Str. sociál.demokratická	37	31	46	43
Str. národně sociální	34	31	30	32
Str. komunistická	3	2	1	1
Lidovci	16	15	17	16
Živnostníci	21	19	20	19
Fašisté	101	91	69	65.
Nár.sjednoc.úředníků	1	-	-	-
Úhrnem:	291	260	267	272

Nejvíce hlasů do obou sněmoven dostali fašisté, hlasování ono mělo spíše ráz demonstrativní, chtělo se tím poukázat na dvojí loket, kterým se měřilo pro p. Bauera a uchazeče ze vsi při provádění pozemkové reformy.

Nyní jest po volbách, vzedmuté vlny volebního ruchu zvolna opadávají a život na vesnici vrací se do vyježděných kolejí. Všechno se chystá na sklizeň obilí, úroda není nikterak zvláště slavná, ale proti loňsku uspokojivá.

Potřebný déšť stále se nedostavuje, prameny některých studní přesychají a vody jest málo. Civilní protiletectká obrana, která jest zde již as 2 roky ustavena, provedla ve žních poplachové cvičení. Obyvatelstvu byly dány pokyny, jak se má chovati při náletu nepřátelských letadel. Dané pokyny byly povšechně uposlechnuty. Jakmile bylo poplachovou trubkou dáno znamení, lidé pracující v polích ustali od práce, ukryli se a zdrželi všeho pohybu. Za noci pohasla všechna světla, nebo se ukryla, aby z venku nebyla viděna, a teprve na dané znamení strážce, procházející se ustanoveným úsekem, znovu se osvětlila. Taková opatření jsou nutná, aby nás páni sousedi Němci nepřekvapili a našli nás připraveny pro všechn možný případ.

Po ukončených žních a výmlatu se zjistilo, že všechny předpoklady, které ukazovaly na podprůměrnou úrodu jsou pravdivé. Obilí sypalo ponejvíce 3-4 q z jedné měřice, ceny jeho zůstaly nezměněny. Platilo se jako v roce minulém za pšenici 140-150 Kč, za ječmen 125 Kč a za žito 120 Kč za 1q. Sklizeň řepy také byla neuspokojivá, sklidilo se po jedné míře 40-60q, předepsaný kontigent se namnoze nedodá a tak všechny okolnosti nasvědčují tomu, že i příroda se spolčila s nepřízní doby.

Uplynulý rok byl ponejvíce suchý, vydatně zapršelo až ku konci října. Vlaha přišla pozdě, ale říká se lepší pozdě, nežli nikdy. Zaseté ozimy se vyrovnají, nesejitá zrna vzklíčí a dřívě, ještě než uhodí mráz pole zazelená sytou barvou mladého osení. Nedokončené práce v polích, napojených vydatnou vláhou, vykonají se o mnoho snadněji a tak opožděný vydatný déšť byl na všech stranách radostně uvítán.

Dne 14.prosince prohlásil pan prezident T.G.Masaryk, že vzhledem ke svému zdravotnímu stavu se vzdává úřadu prezidenta republiky. Celá československá veřejnost je rozhodnutím páně prezidentovým hluboce vzrušena. Po sedmnáct let stál T.G.Masaryk v čele našeho státu, po sedmnáct let spravoval mladou republiku a řídil její osudy. Nyní odchází z vlastního rozhodnutí do ústraní, provázen upřímným přáním celého národa, aby Bůh upevnil jeho zdraví a dopřáno mu bylo osudem v upevněném zdraví dlouho ještě těšiti se zdárných výsledků bohaté životní práce. Vláda republiky vydala návrh zákona, který byl jednohlasně přijat a kterým prvnímu prezidentu republiky se dostalo čestného titulu „Prezident Osvoboditel“. Usnesený zákon je výrazem obecného přesvědčení, že v dějinách československého národa bude T.G.Masaryk žíti jako jedna z největších postav našich zápasů a osudů.

Nově zvoleným prezidentem byl zvolen 18.prosince Dr. Eduard Beneš, spolupracovník odstoupivšího „Prezidenta Osvoboditele“. Splnilo se přání všech věrných Čechů, kterým Národní shromáždění československé postavilo k řízení státního kormidla jednoho z nejlepších synů národa, který byl spolutvůrcem našeho osvobozeného státu, a dává záruku, že jsa velikým žákem velikého učitele, povede osudy národa šťastnou cestou svého moudrého předchůdce.

1936

Rok co rok se lidé na tomto rozhraní, při konci starého a na prahu nového roku, pozastavují a dívají zpět, po tom, co se v minulém roce stalo, ale více než to vzdychnou, co asi nový rok přinese? A vpravdě jest daná otázka ve vážné chvíli. Sousedí Němci překotně zbrojí, my nesmíme také ničeho zanedbat, dokonce se proslýchá, že nás chtěli o minulých vánocích poctit svojí vojenskou návštěvou, ale že z té návštěvy proto sešlo, že na konané poradě staří a zkušené Němečtí generálové radili neukvapovat se – Německo není dostatečně připraveno a nač rozpoutávati novou světovou válku, která by z takové návštěvy mohla vzplanout a kterou by nakonec Němci museli prohrát. Hitler a jeho blízcí rádcové dali si říci a z projektované vojenské návštěvy sešlo. Prozatím jsou to jenom pověsti, ale každá pověst chová v sobě vždycky něco pravdivého, a tak žijeme pod dojmem nové starosti, jak nadále se události budou vyvíjeti.

Tyhle starosti si ale naše zlatá mládež nepřipouští, té se podobné starosti nikterak nedotknou. Na masopustní úterý si uspořádala starodávný maškarní průvod s hudbou po obci – průvod sestávající ze šašků, nosatých židů a židovek, medvěda s medvědářem, letos rozmnožený zvláštní atrakcí – obludou z jezera Loch Nes a nezbytných dvou mládenců v čele s hudbou. Nejprve navštíví p. starostu obce, a pak se jde od stavení ku stavení. Tam, kde jsou mladé svobodné dívky hudba zahraje do tance, mládenci ustrojení do černého úboru podají děvčátku přípitek a za zvuků hudby s děvčetem zatančí po světnici. Děvčátko vloží nějaké vstupné na tancovačku a jde se do dalšího stavení. Po skončené obchůzce po vsi vrátí se průvod do hostince a tu se loučí s koncem masopustu. Tančí se a jest veselo, někdy i dlouho přes půlnoc.

Jako každoročně i letos jde houfek mládenců do Kouřimi k odvodu. K vojenské službě schopní uznáni byli čtyři branci – Kopecký František, vyučený sedlář, Mašín Josef, zemědělský dělník, Belza Jaroslav, zemědělský dělník a Ladislav Lupínek, obchodní příručí. Na zpáteční cestě od odvodu uctili památku padlých ve světové válce položením věnce k jejich pomníku a provázející je hudba zahrála státní hymnu československou.

Poslední dny v březnu zemřela Alžběta Matyášová v požehnaném věku 90 let. Zdravý kořen, kterým se zesnulá tak často chlubila, jest navždy přetát a starý strom života nezazelená se nikdy víc. Tělesné pozůstatky její byly uloženy 29.3. na svatém poli u kostelíčka ve Voděradech. Byla nejstarší ze vsi, narodila se roku 1845 ještě za roboty a ráda vypravovala jak bývalo za jejích mladých let a jak se všechno za jejího života změnilo a měnilo. A tak odešla do nenávratna nejstarší pamětnice starých, zašlých dob.

Toho roku konala 21.června zdejší střelecká jednota veřejné cvičení za účasti jednot z Kouřimi, Kolína a Kutné Hory. Průběh cvičení byl zdařilý a pořadatelé byli odměňováni přihlížejícími častou pochvalou. Zvláště se líbila prostná, cvičení s puškou a různá pochodová cvičení. Střelecká jednota svým působením obeznamuje svoje příslušníky s předvojenskou výchovou, hraje divadla a snaží se všemožně osvětovou činností šířit vzdělání.

Počasí letošního jara a léta bylo převážně deštivé, devátého května přišla bouře s krupobitím. Kroupy zalité lijavcem neuškodily, ale potom přicházely deště a přitom byla citelná chladna. Deštivé počasí potrvalo i v době žní, stálými lijáky obilí na polích vzrostlo v panácích i nastojato. Sklizeň byla tuze svízelná, někteří z hospodářů navozili si obilí do stodol hodně povlhle a při výmlatu dala sýpka 4-5q zrní po jedné míře, jakosti ponejvíce podřadné. Za pšenici se platilo 140 až 150 Kč, za ječmen 120 až 125 Kč a za žito 114 až 116 Kč za 1q. Mléko od zemědělců se kupuje zde na vsi 1 litr za 80 haléřů a prodává se v Praze a ve městech za 1.40 Kč až 1.60 Kč, tedy o celých 100% jej dostanou spotřebitelé draže, než jest jeho prodejní cena.

Po žních konala vojenská správa veliké vojenské manévry, od převratu největší co do rozsahu.

Kolínský okres jest pojat do manévrové oblasti a naší obcí procházely 5. a 28. pěší pluk a 1. pluk dělostřelectva z Ruzyně u Prahy. 28. pěší pluk měl zde cestou na manévry ubytovaný jeden prapor vojínů v počtu asi 1000 mužů na nocleh. Při pochodu na manévry slabě pršelo, vojáčkům se dobře pochodovalo a obyvatelstvo svoje vojáčky srdečně zdravilo, což tito zase vesele opětovali. Nezvyklá podívaná trvala celý den a po skončení manévrů zase ti samotní vojákové procházeli obcí, každý pluk v čele se svojí plukovní hudbou, která přes obec spustila řízný pochod, při kterém si vojákové vesele vykračovali. Tak se radostně vraceli domů do kasáren, manévry šťastně odbyli a krátký oddech, který jim byl u nás as na půl hodinky povolen, použili k návštěvě těch, u kterých byli na cestě do manévrů přes noc ubytováni. To bylo radosti a povídání, kde všude byli, jak se jim dařilo a nepokrytě dávali najevo jak je těší, že se mohli na zpáteční cestě na chvíli zastavit u svých jednodenních domácích. Až náhlý rozkaz, volající nastoupit, přerušil rázem všechno povídání, vojákové chvatně se rozloučili a odpochovali.

Toho roku postavil Alois Šedivý stodolu.

Před podzimem zesnul sešlostí věkem Galer Alois, dědeček požehnaného věku 84 roků, dosti záhy následoval svoji sousedku Alžbětu Matyášovou. V jediném roce v nich ztrácí obec své dva nejstarší příslušníky.

Hospodářsky byl letošní rok spíše rokem normálním, úroda obilí byla přes všechny potíže se sklizní dosti dobrá a úroda řepy byla povšechně vzato velmi dobrá. Sklidilo se z jedné míry 60 až 80q řepy a cena její činila za 1q 12.25 Kč. Po zrušení cukrovaru „Karlova“ ve Svojsicích dodávala se zdejší řepa na sklad do bývalého cukrovaru Karlova a odtud byla dovážena do cukrovaru v Pečkách na dráze. Nyní, již několik roků, jest cukrovar v Pečkách zrušen, zdejší řepa se dováží za poplatek 1.80 Kč za 1q pro cukrovar Cerhenice na stanici dráhy v Bošicích a dodavatelům jest poskytnut do kopečka v Bošicích od cukrovaru zdarma výtah. Po posledních několika neúrodných letech se zdá, že poměry se obrátí k lepšímu, nebezpečí války se zdá také pro dohlednou dobu zažehnáno a tudíž jest oprávněná naděje, že uplynulý rok jest počátkem šťastnější budoucnosti.

1937

Měsíc leden. Souvislá vrstva sněhu pokrývá celý kraj, hladový kos občas přiletí až ku stavení, zimou přikrčen hopkuje po dvorku a hledá potravu, vrabci v chomáči zapadnou u stodoly a kradou slepicím rozhozené zrní a přitom tiše mrzne. Vysoko v oblacích vesluje káně, časem majestátně zakrouží v nádherném kruhu a zase houpavě pokračuje ve své cestě až zanikne za kopcem.

Školní mládež i ta nejmenší drobotina prohání sáňky z ulice od Šmejkalů až k Liškovům, radost jim září v očích a nic si z toho nedělá vyklopí-li se do sněhu. Saně se postaví a malá společnost znovu nasedne, bez oprášení, jako sněhuláci, a saně letí po sněhu, provázeny výskotem a smíchem z kopce dolů. Radostná a veselá jízda.

Na rybnících se leduje. Obrovské kry ledu se vylamují pomocí silného bidla, rozdělené tahají se háčky ven z mrazivé vody, rozbíjejí na menší kusy, nakládají do vozů a vozí do lednic. Ve vsi na dolejší rybníku leduje se pro dvorskou chladírnu na mléko a na vrchním pro obě hostinské lednice na vychlazení piva v letních měsících.

Časem prořízne zmrzlý vzduch nářek ubíjeného krmníka. Jest doba zabíjaček. Dobře zkrmené vepříky odporáží místní řezníci – Karel Strnad, Josef Kratochvíl a Stanislav Galer. Dělají se jaterničky, jelítka, tlačanky, posílají se příbuzným a sousedům výslužky na ochutnání, vyškvaří se sádlo a ukládá do hrnců, aby bylo po celý rok čím mastit.

Za dlouhých večerů dere se peří, přitom se čtou knihy zapůjčené z obecní knihovny, nebo se vypravuje o všem možném, o plesích, hasičském, mládeneckém a o divadle, které několikrát za zimu sehraje místní střelecká jednota. Zima uteče ani se nenaděješ.

V lednu napadlo dosti sněhu, časem uhodil mráz, v únoru obleva s deštěm, noční mrazíky a náledí střídaly se s častým sněžením. V březnu v prvních dnech nasucho mrzlo, v předvečer 6.března, k uctění památky narozenin p. prezidenta Masaryka zapálena byla hasičským sborem hranice za účasti mnoha občanů, pronesena oslavná řeč a zapěno několik národních písní.

Nad krajem se snesla hustá fujavice a pokryla bílým příkrovem všechnu krajinu a tím nastoupila vládu poznovu již odcházející zima. Led svírá vody, sníh křupe pod nohou, ale v půli měsíce března ledy se bortí, ze střech valem se řítí sníh, zapláče zima a na pokraji stráně už ze země tlačí se květy sedmikrás a je po zimě. Pryč stěhují se havrani, bouří větry a do zteplené země za milých zpěvů skřivánčích zapadá jarní sémě. Seje se jarní pšenice, ječmen, hrách, mák, směsky a semínka červeného jetele a francouzské lucinky.

Prvních několik dní měsíce dubna sluníčko hřeje, ale od šestého přes tu chvíli prší a je zima. V cestách stojí kaluže vody a na polích země prosáklá vodou mění se v jezero bláta. Ku konci měsíce se otepluje, 23.dubna přišla prvá bouře s vydatným deštěm a zase déšť lije z oblak denodenně. Nedočkavci sejí řepu, pokročilá doba (jest 30.dubna) nutí k zakončení polních prací a tak se seje do bláta. Prvního až pátého května jsou teplé slunečné dny, opožděné setí řepy a sázení bramborů se dokončuje. Pátého května jest od rána dusno. Od západu valí se chumel šedivých mračen, z kterých časem vyšlehne blesk a zhluboka zahučí hrom. Nová bouře s blýskotem a hrozným rachotem hromu rychle se blíží a již leje z oblaků voda jako z konve. Mraky se šťastně přehnaly, země nasycena vodou zmládlá, a přes noc jako by rozkvetla. A sluníčko sílí, roste, celý květen, červen i červenec jest nejvíce slunečno, časem také zaprší, ale tu již první kosa blýskne se na slunci, a když ta se v poli objeví – stěhuje se jaro z polí. Pod úpalem nebe rychle zraje klas a než se kdo naděje, lehá k zemi zlato obilí. Ani času není, k práci a sklizni spěchá celá vesnice. Žně šťastně skončily. Za sucha svezeno obilí do stodol a to co se nevešlo šťastně a v suchu vymláčeno dvěma parními mlátičkami pod širým nebem. Sýpka byla slušná, z jedné měřice průměrně namláčeno 5 q zrní. Ceny obilí jsou za pšenici od 140 Kč do 160 Kč dle váhy hektolitru a jakosti, žito okolo 136 Kč a ječmen za 139 až 141 Kč. Jen aby Bůh dal deštíček, trvajícím suchu přes celé žně, zůstane-li nadále, mohlo by uškodit. Konečně namoklo a teď ku konci srpna, třeba již byl vrchovatý čas, všechno se ještě zachránilo, schnoucí plodiny deštěm se osvěžily a pěkně rostou.

Tohoto roku se usneslo obecní zastupitelství zelektrizovati obec. Přípravné práce se konají od jara a rozpočet na stavbu obce i osady Kocandy činí as 240.000 Kč. Stavba sekundární sítě po obci jest zadána fy. Bělčický z Kolína a hlavní síť ku transformátoru provede elektrárenský svaz středolabských okresů z Kolína, který po výstavbě síť převezme do svého vlastnictví a dodá potřebný proud. Jednu kWh cení za 2.70 Kč a jednu motorickou kWh za 1.50 Kč. Se stavbou rozvodné sítě bylo započato 1.července a pozvolna se v ní pokračuje.

V podzimu toho roku zemřel Karel Jína, rolník, ještě v poměrně mladém věku 36 let.

Podzimní sklizeň okopanin byla bohatá, zvláště u řepy na některých polích vyrostlo 80 až 90 q po 1 míře. Do cukrovaru se dovážela za 1q za 12.40 Kč a dovozná do Bošic na dráhu činilo 1.80 Kč za 1q. Dodati se mohlo jen stanovené množství ujednané smlouvou mezi řepaři a cukrovarníky. Zbylá řepa zůstala doma ke zkrmování s domácím zvířectvem. Za pěkné pohody se sily ozimy a skončily dobře všechny polní práce. Pěkná pohoda trvala až do 20.listopadu a tím časem začly plískanice, bylo sychravo a tloukly noční mrazíky.

V prosinci uhodil mráz, asi týden mrzlo nasucho a potom napadlo as 10 cm sněhu, a zase mírně mrzlo a střídavě připadával sníh a tak zůstalo až do konce roku.

1938

První dny měsíce ledna střídavě sněžilo a mrzlo. Až 12. ledna obloha se zaklopila šedými mraky a spustil tichý a teplý déšť. Nastala náhlá obleva, sníh roztál a je teplo, jako bývá v jiných letech v březnu.

V úterý 25.ledna o 8 hodině večer rozlila se náhle od západu, na sever a k východu po obloze temně rudá záplava. Na první dojem se zdálo, že vypukl někde obrovský požár. Za tmavé noci osvětlila se obloha v podobě duhy, její rudé zbarvení přecházelo náhle do zelena, někdy i do modra a zase se barva měnila v krvavě rudou. Chvillemi jako by vyšlehovaly z oblouku světelné pruhy, protínající bílým světlem rudou záplavu.

Zjev jedinečné krásy byl u nás pozorován od 8 hodiny večer do 2 hodiny v noci. Druhého dne přinesly všechny časopisy obsáhlé statě o neobvyklém přírodním jevu. Dle záznamu Československé hvězdárny v Praze „polární záře“ byla viděna v tak velkých rozměrech naposledy před 40 roky. Zprávy z Ameriky a Anglie hlásí, že polární záře byla provázena zajímavými jevy v přírodě. Lodní kompasy měly vážné úchytky, krátkovlnné vysílání britských a amerických stanic bylo ochromeno a v Anglii byl rušen rozhlas i telefon.

Málokterý rok bylo počasí koncem ledna a první dny v únoru tak jarní, jako jest tomu letos. Slunéčko krásně hřeje, půda rychle osychá, hospodáři vyvázejí mrvu a ořou. Ozimy dostávají zelenou barvu a nebýt teprve počátek února, nechalo by se zcela dobře sít jařiny.

V posledních dnech ledna zesnul v požehnaném věku 85 roků Jan Šmejkal, obuvník a vzápětí za ním odešel na věčnost 11. února Jan Kvasil, 88 letý dědeček. Pochování jsou oba na svatém poli u starobylého kostelíčka ve Voděradech.

Dne 3. března odvedeni byli k vojsku Kopecký Josef, zemědělský dělník, Bohuslav Kratochvíl, řezník a Josef Šubrt, kovář. Toho dne si usedli na topol u rybníka tři dvoučlenné rodiny špačků, poštěbetali a hned se dali do úpravy svých budek. První poslové jara šťastně přilétli z dalekého jihu.

V noci ze 3. na 4. března vykradli zloději u rolníka Aloise Šedivého 15 slepic, 3 králíky a něco prádla ponechaného přes noc na sušení pod kolnou. Četnictvo ani pátrací stanice z Kolína nikoho nechytily.

V předvečer 88. narozenin zesnulého pana presidenta T.G. Masaryka (6. března) zapálena byla sborem dobrovolných hasičů hranice, učiněn proslov o životě a díle zesnulého a v hostinci „U Strnadů“ sehrán úspěšně divadelní kus „Zborov“ k uctění světlé památky páně presidentovy.

Jarní teplé počasí trvá takřka celý měsíc březen. Jen noci jsou ještě dosti studené a to zabraňuje většímu pokroku vegetace. Deště by bylo zapotřebí, ale suché počasí dosud žádné škody nenadělalo. Za tak příznivého počasí, jako byl letošní březen, za trvalého sucha, jest osev obilovin ukončen. Sází se zemáky a někteří rolníci již zasíli i řepu. Ostatní neosetá pole jsou již zcela k setbě upravena a čeká se jen na pozdější dobu, kdy nestává nebezpečí mrazů.

V posledních březnových dnech vtrhla armáda Německá několika proudy do Rakouska. Stalo se tak bez jediného výstřelu. Obsadila všechna důležitá střediska a prohlásila Rakousko za část říše velkoněmecké. Všude se mluví jen o Hitlerovi, který v den, kdy v Rakousku mělo občanstvo odhlasovat zda si přeje nadále samostatnost, jménem velkoněmecké říše smazal Rakousko z mapy a připojil k Německu. Pro nás všemi uplynulými událostmi nastala nová starost ..... další dva řádky textu jsou zalepeny a začerněny cenzorem -radou politické správy Meluzínem v r.1940...

... dej Bože, abychom šťastně a bez úhony přestáli všechna hrozící nebezpečí.

V měsíci dubnu jest ponejvíce sucho a vane mrazivý vítr. Druhého dne v měsíci byla spatřena první vlaštovička, ale nastalý mráz a stálé sychravo nedovolilo jí létat, až zase 17-tého byla podruhé spatřena a zase zimavý vítr a studeno ji zahnalो uschovat v teple. Teprve v prvních dnech května prohání se vzduchem několik párů vlaštovic, ale stále jest sucho a zima. Dne 21.května, po dlouhém údobí zimy, se oteplilo a přišel déšť a přišel v pravý čas. Úroda v polích silně podesýchala, jeteliny a tráva v lukách byly malé na tak pokročilou dobu, ale doufejme, že vydatně zavlažená země všechno ještě vyrovná.

V sobotu 21.května byli náhle povoláni na vojenské cvičení na dobu čtyř neděl záložníci Václav Veleba, Jan Strnad, Jan Ditrych a Karel Lončák.

V nastálých volbách do obcí.... Další text a další dva řádky zalepeny a začerněny cenzorem – radou politické správy Meluzínem v r.1940.

... naše vláda k udržení pořádku nechala obsadit nepokojná místa vojenskými oddíly a tím zjednala klid. Situace však zůstává nadále vážnou.

Úroda po vydatném dešti z 21.května se hodně vyrovnala a 10. až 13. znovu namoklo, takže obilí vláhou až do žní jest zabezpečeno.

V prvních dnech července zesnul sešlostí věkem rolník na odpočinku p.Frant. Oliva. Stár byl 74 roky, svobodný a s ním zanikl rod Olivů, který v obci žil několik pokolení. V krátkém čase po něm zemřel Karel Svoboda, syn rolníka, ve stáří 25 roků. V neděli 24.července jel navštívit příbuzné na Ohradu motocyklem Frant. Lupínek s Ladislavem Krulišem. Na zpáteční cestě konané asi okolo 10 hodiny večer, vyhýbajíce se proti jedoucímu autu, které je prudkým světlem oslnilo, najeli na sloup elektrického vedení. Oba byli z motocyklu vymrštěni a nárazem na sloup zraněni. Sedmnáctiletý Ladislav Kruliš druhého dne utrpeným zraněním v Kolíně v nemocnici podlehl.

František Lupínek odnesl tragický náraz poměrně šťastně a motocykl vyvázl takřka bez pohromy.

V červenci onemocněl v obci paznechtnatý dobytek kulhalkou a slintavkou. Nemoc byla neobyčejně krutá, některý kus nepřijímal potravu až 14 dnů, na všech onemocnělých kusech stála srst a vyhladovělý dobytek činil dojem kostry potažené koží. V mnoha případech zdánlivě uzdravené kusy hynuly náhle, nějakou mrtvicí srdce. Zvěrolékařské zákroky, očkování a jiná léčba, neměly žádnou platnost, léčený a očkovaný dobytek hynul jako ten, kterému nebylo léčení poskytnuto. Do konce července uhynulo v obci asi 20 krav a co vepřů a podsvinčat. Mnoho dobytka obřezlého mělo potrat, dojivost po uzdravení se podstatně zmenšila a následky u mnoha kusů budou se jevit ještě hodně dlouho.

Štěstím bylo, že počasí o žních stále sloužilo, bylo slunečno a sucho, a tak umožnilo při nedostatku potahů poměrně brzy sklizeň dostatí pod střechu. Rolníci, většinou odkázáni na kravský potah, vypomáhali jeden druhému jak se dalo. Ti, kteří měli kravičky zdravější stále svázeli obilí do stodol a ti, kteří nemohli s potahem pomáhali zase ručně majitelům zdravých potahů, vlastníci koní také se činili a tak se rukou společnou šťastně všechna sklizeň zdolala. Přikvačivší bouře 12.srpna zastihla jen zbytky neodvezeného obilí na polích a tak škoda bouří způsobená nebyla tak veliká. Bouři předcházející vichřice zvedala vysoko sloupky prachu, rozmetala zbylé panáky. Jednotlivé snopy létaly jako pířka a rolníku Václavu Rytinovi zvrhla naráz vršitě naložené žebřiny a rozházené snopy roznesla po cestě i polích. Vzápětí spustil ze setmělých oblaků lijavý déšť, provázený krupobitím. Proudly vod, měnící se v bystřiny, hnaly se ze svahů. V korunách stromů, v černo slitých, zmítajících se větvích, praskalo a hučelo, nejedna větev vichřicí sražena k zemi a nejeden strom od kořene vyvrácen. Lilo se do večera i večer v prosvitech blesků a za děsivého hřímání. Teprve k deváté večer utišil se lijavec. Voda však hučela a hnala se v bystřinách dolů dlouho do noci. Druhý den ráno všude kaluže vody a všechno umáčáno. V zahradách otlučené větve a kmeny zpřelámány, nezralé ovoce skláceno a zatlučeno v blátě. Cesty vymlety vodou, samá rokle a nesklizený zbytek obilí rozmočený a zaplavený takřka na dobro zničen, pomalu podléhá zkáze. Výmlat obilí jest svízelný, obloha přede žněmi a ve žních jasná, nyní stále zachmuřená, přes tu chvíli prší a je bláto.

Obilí sype od 4 do 6q po jedné míře, za pšenici se platí 148 až 162 Kč , za žito 138 a 139 Kč a za ječmen 125 až 128 Kč za 1q.

Práce se stavbou elektrického vedení pozvolna pokračují, ale pomalu se blíží ke svému zakončení. V neděli 11.září jsou některá stavení připojena na elektrické vedení a svítí prvně elektrickým světlem. Do posvícení 25.září bude svítit elektrickým světlem celá obec.

...další čtyři řádky textu jsou začerněny cenzorem – radou politické správy Meluzínem v r.1940..

Na návrh anglického předsedy ministerstva Chamberlaina svolána jest do Mnichova konference čtyř velmocí – Anglie, Francie, Itálie a Německa. Ujednali a dohodli se na návrh Chamberlainův a naší spojenecké země Francie a doslovně nadiktovali naší vládě ve formě ultimáta odstoupiti Německu území osídlená obyvatelstvem mluvícím většinou německy. Do osmačtyřiceti hodin musila vláda podepsati ....

...následující dva řádky jsou začerněny cenzorem – radou politické správy Meluzínem v r. 1940...

Byli jsme zrazeni, před šedesáti lety napsal Svatopluk Čech : Nevěřme nikomu na světě širém, nemáme-li jednoho přítele tam ... nevěřme slibům ani přísahám svatým, slavně nechť hlaholí nad stolcem zlatým... a naši milí přátelé dali více než p. Hitler chtěl před měsícem, rozdali by nás ze samé ochoty k p. Hitlerovi. Je to nebolí rozdávati cizí, jiná věc bude až p. Hitler bude požadovati od nich, to snad i u nich se tak trochu ochota zmírní.

V sobotu 24.září v noci na neděli byla vyhlášena mobilizace všech vojnou povinných ročníků do 40 roků. Všichni záložníci odjeli společně ráno autobusem se přihlásiti ke svým vojenským útvarům. Bylo veliké nadšení brániti svatou věc, ale povolání záložníci dostali za úkol předati Němcům historická území našeho tisíciletého státu.

... další řádek textu začerněn cenzorem..

Dne 5.října vzdal se pan prezident Beneš úřadu prezidenta republiky.

Sklizeň řepy započala okolo 10.října a na filiálce pro Libodřice v Bošicích na dráze přijímala se od 16.října. Všechna práce se konala o mnoho později než minulá léta a k tomu těch svízelnů.

Nejzdatnější síla, muži od 20 do 40 let, jest na vojně, záložníci jen ponenáhu a po jednom, skoro ke konci sklizně, jsou propouštěni domů. Mnoho jich přichází až po vykonaných polních pracích a dobytek po nemoci zesláblý a namnoze ještě mající boule a rány z provalených otoků, i s paznehty nezahojenými, kulhající, musí konati všechny práce, odvážeti řepu, přivážeti řízky, orat a sít, jenom aby se dokončily polní práce než uhoďí mráz a přijdou deště a plískanice. Ale počasí jest teplé až do 15.prosince, takže veškeré práce v polích i při nedostatku pracovních sil se mohly dokončiti.

Ve čtvrtek 15.prosince uhoďil prvý mráz a hned 12°C pod nulou a druhého dne zesílil až na 20°C, mrzne na sucho, náhlý přechod z tepla do zimy mohl by ublížiti zimním osevům. Voda jest sevřena ledem, mládež bruslí, led kvapem roste a zdá se, že mrazová vlna se snaží dohonit co zameškala. Před Vánoci padlo trochu sněhu ve výšce as 10 cm, přitom stále citelně mrzne a je zima trvající až do konce roku. Uhlí jest nedostatek, uhelné doly z většiny nám Němci zabrali a to uhlí, které jsme dostali z bývalých našich dolů za 16 Kč za 1q platíme nyní Němcům za 25 Kč za 1q.

Za řepu, která byla smluvně prodána za 12.40 Kč za 1q, obdrželi pěstitelé 10 Kč, tedy o 2.40 Kč méně za 1q ....

.... dalších 12 řádků textu začerněno cenzorem – radou politické správy Meluzínem v r.1940..

1939

Do 15.ledna mrzlo a bylo studeno. Po 15.lednu nastala obleva, oteplilo se a vlahé počasí potrvalo do poloviny března. Dne 31.ledna zemřel Jan Vaníček, rolník, ve věku 72 let. Zesnulým zaniká rod, který v obci žil několik pokolení. Rolnická usedlost čp.37 přešla do vlastnictví dcery zesnulého Anny, provdané Rychlíkové. Dne 4.března zemřela Marie Šlechtová, stařenka 81 letá, na výměnku u svého zetě p. Josefa Vejdělka v čp.49.

Téhož dne přiletělo hejno špačků, prvních zvěstovatelů jara, ale nepřinesli teplo, jak by se nechalo očekávat, naopak započalo studeno s deštěm.

Patnáctého března za studeného větru a sněhové bouře obsadila Německá říšská vojska Čechy a Moravu.

Nevlídne počasí trvalo až do konce měsíce března, teprve 3. a 4. dubna se uklidnilo a započalo se se setím jarých pšenic, namísto ozimých, které v podzimu náhlými mrazy vyhynuly. Náhle příkvačivší vysoké mrazy napáchaly mnoho škody na pšenicích. Některé druhy pšenic úplně uhynuly, u naší obce bylo nutno z 50% osívatí poznovu. Jest stále dosti chladno, 9.dubna byla zde spatřena prvá vlaštovice, chladno trvá a jest přitom sucho. Po jedno měsíčním suchu 3.května vydatně prší, mraky jdou od východu a déšť přišel v pravý čas. Již bylo vrchovatě zalíti jetele, pšenice a všechnu úrodu. Deštivo a proměnlivo potrvalo do 20.května a potom nastaly jasné dny.

V dubnu nařídilo Německé vojenské velitelství odevzdat všechny zbraně na obecní úřad a odevzdané zbraně byly odvezeny německými vojáky autem do Kolína. Lovecké ručnice byly později vlastníkům vráceny a každý musil svoji v Kolíně si odebrati. Nelovecké zbraně zůstaly zabaveny.

V obci jsou vyvěšovány nařízení psaná nejprve německy a potom teprve česky, kterými se ukládá obyvatelstvu plnění příkazů daných Německou vojenskou správou. Na silnicích se objevily tabulky ukazující směr, nejprve v jazyku německém a pod tím v jazyku českém.

V květnu 21. byla učiněna sbírka národní pomoci sestávající ze všelikých odpadků, jako jest staré železo, hadry, sklo, guma, papír a jiné. Sebraných věcí byly 4 povozy a všechno dovezeno jest do Kouřimského cukrovaru.

V jarních měsících postavil novou prostornou stodolu František Svoboda v č.35. Teplo a sucho nastalé 20.května začalo tuze prudce, země teplými větry rozpraskala a příkvačivší déšť 11.června po třínedělním suchu byl tichý a žádoucí pro všechno rostlinstvo. Časy a všechna příroda vybočila tak trochu z obvyklého pořádku, deště bylo sice zapotřebí, ale prší již šest dní hodně vydatně, není možno ani přivézt zelené krmení pro dobytek, a tak by mohly deště zase na několik dnů ustati. Půda jest rozbahněna, žně započaly v dešti, při sekání prší, všechna práce nepříznivým počasím se tuze zdržuje. Obilí posečené a snešené v panáky namnoze roste ve slámě a veškeré práce se konají velice obtížně.

Do stodol svezené obilí zavlhlé se mlátí parní mi stroji dosti těžce, spálí se více uhlí i vody a následkem vlhkosti vymlátí se o mnoho méně než v jiných letech, když obilí svezeno jest za sucha. Sýpka jest nestejná, některá míra dá 4q, jiná až 6q zrní po 1 míře. Ceny stanovil Obilní monopol u pšenice podle váhy a jakosti od 155 Kč do 175 Kč za 1q, žito se prodává od 147 Kč do 150 Kč za 1q a ječmen od 130 Kč do 140 Kč za 1q. Ostatní plodiny se takřka nesejí pro obchod a nebo jen v malém množství pro svoji vlastní potřebu. Počasí opravdu se chová nerozumně, ve žních stále deště a po žních, které se protáhly do konce srpna, uhodilo sucho a větrno. Země jest suchá a ztvrdlá na kost, takže se nemohou ani strniska podmínouti. Až zase ke konci září dalo se do deště a není pro bláto ani možno ozimy zasít. Brambory jsou vybírány zamazané, řepa se sklízí za deště, celý den, od rána do večera, obloha jest zaklopena šedými mraky a přes tu chvíli spustí se studený lijavý déšť. Polní cesty jsou plné vody a bláta, namnoze vozy se utápějí v bezedných cestách a tažný dobytek jest celý udřený. Na letošní sklizeň řepy se bude dlouho pamatovati, jak byla pracná.

Pěstitelé obdrželi za 1q dodané cukrovky 14.25 Kč, 60% řízků, 6% kalů, ½% melasy a 5 kg cukru ze 100q řepy. Dovožné, které v r.1937 a předtím činilo 1.80 Kč za 1q bylo sníženo o 30 haléřů, na 1,50 Kč a výtah v Bošicích do kopce, minulá léta poskytovaný cukrovarem zdarma, jest zrušen.

Při dobývání cukrovky dne 26.října zemřela na poli u Bažantnice Marie Hrušková. Při práci oznámila dceři, že se jí učinilo nevolno, odešla do blízkého borečku a když dcera, které se zdálo, že se matka dlouho nevrací, šla za ní a našla matku již mrtvou.

Toho roku si zakoupil od Hospodářské záložny domek čp.110 František Vanka, který přestavěl a pořídil si v něm obchod a pekařství.

V podzimu byla dočasně zastavena autobusová osobní doprava, jediný prostředek, který naši obec spojoval se světem.

Jeví se veliký nedostatek uhlí a všeho topiva, jsou vydány lístky na potraviny a všechny potřeby.

Při domácích zabíjačkách jest nařízeno porážeti vepřový dobytek v nejmenší živé váze 100 kg a z toho odevzdat pro veřejnou sběrnou 4 kg sádla, 1 kg po 14.30 Kč.

Z Oltovy a Lupínkovy zahrady zabral okres 1 až 2 m území, do hloubky po délce na rozšíření okresní silnice, která v těch místech tvořila záhyb s malou viditelností dopředu a za odstoupené území jim postavil hradební zdě a ploty. V zimě byla vykácena zase podstatná část háje, který se v posledních 20 letech nejméně z 50% ztratil a jest z něho učiněno pole.

Stav osadníků v Libodřicích v r.1939 :

<u>Číslo pop.</u>	<u>Jméno</u>	<u>povolání</u>	<u>výměra poz.</u>
1	Drahokoupil Ferdinand	rolník	26 mír
2	Richterová Emilie	rolník,dvůr	60.8 mír
3	Richterová Emilie	rolník,dvůr	
4	Roubal Jan	rolník	18 mír
5	Richterová Emilie	rolník,dvůr	
6	Jínová Bohumila	rolník	25 mír
7	Kolář Jan	rolník	11 mír
8	Šmejkal Karel	rolník	20 mír
9	Hrdlička Rudolf	rolník	44 mír
10	Vrkota Josef	rolník	14 mír
11	Kolář Josef	rolník	25 mír
13	Kuchař Václav	krejčí	4 míry
14	Svoboda Karel	rolník	38 mír
15	Adámek Karel	rolník	12 mír
16	Šimáček Josef	dělník	
17	Lupínek Bohuslav	rolník	10 mír
18	Dytrych Antonín	rolník	19 mír
19	Chládková Anna	rolník	14 mír
20-21	Padrlík Josef	rolník	20 mí r
22	Pros Antonín	obuvník	

23	Kolář Alois	rolník	18 mír
24	Padrlík Josef	rolník	28 mír
25	Blecha Josef	rolník	20 mír
26	zbořeno		
27	Nádeník František	rolník	6 mír
28	Mareš Ludvík	strojník	6 mír
29	Blecha František	výminkář čp.25	
30	Kopecký Antonín	rolník	14 mír
31	Vácha František	rolník	18 mír
32	Liška Josef	rolník	5 mír
33	Čábelka František	rolník	12 mír
34	Lupínek František	rolník	50 mír
35	Svoboda František	rolník	24 mír
36	Šedina Jan	rolník	22 mír
37	Rychlíková Anna	rolník	15 mír
38	Ladýř Karel	rolník	28 mír
39	Ilman, nájemce od Čejky	rolník	175 mír
40	Rychlík, nájemce od Doška	rolník	140 mír
41	Hrdlička Jan	rolník	33 mír
42	Šedivý Jan	rolník	18 mír
43	Němec Josef	rolník	5 mír
44	Kvasil Josef	rolník	20 mír
45	Hakl Josef	rolník	10 mír
46	Tuček Jan	rolník	28 mír
47	Veleba Václav	rolník	13 mír
48	Hejl Antonín	kolář	

49	Vejdělek Josef	rolník	24 mír
50	zbořeno		
51	Kobylák Karel	obuvník	5 mír
52	Kruliš Jan	obchodník	4 míry
53	Mordych Otokar	dělník	
55	Škola: Ďoubalík Zdeněk	učitel	
56	Lončák Karel	dělník	2 míry
57	Bárta Bedřich	cestář	2 míry
58	Dytrych Jan	rolník	8 mír
60	Grincvaj Josef	rolník	10 mír
61	Zástava Karel	rolník	16 mír
63	Vácha Antonín	rolník	17 mír
64	Hrdlička Bohumil	rolník	22 mír
65	Růžička Karel	rolník	10 mír
66	Havlín Josef	dělník	
67	Matoušek Josef	rolník	25 mír
68	Strnad Jan	kovář	17 mír
69	Marek Bohumil	rolník	16 mír
70	Padrlík Václav	rolník	14 mír
71	Galer Ferdinand	rolník	13 mír
72	Hrdličková Antonie	dělnice	
74	Saiver Antonín	rolník	11 mír
75	Zeman Alois	dělník	6 mír
76	Váňa Jaroslav	cestář	
77	Hruška Josef	holič	
78	Šmejkalová Marie	švadlena	

79	Procházka Antonín	hudebník	7 mír
80	Lupínek Antonín	obchodník	4 míry
81	Vácha Josef	rolník	15 mír
82	Píša Jan	rolník	20 mír
83	obecní domek		
84	Nováček Josef		4 míry
85	Varhan Josef		4 míry
86	Šimáčková Věra		
87	Roubal Václav	rolník	15 mír
88	Mašín Václav	dělník	3 míry
89	Michálek František	rolník	15 mír
90	Nádeník Bedřich	rolník	14 mír
91	Strnad Karel	hostinský	7 mír
92	Hejduk Bohumil	rolník	2 míry
93	Novák Bohumil	kovář	14 mír
95	Němec Josef	rolník	14 mír
97	Veleba Josef	rolník	21 mír
98	Belza František	obuvník	1 míra
99	Zobal František	rolník	15 mír
101	Němec: Hejduková Marie	rolník	9 mír
102	Kuchař Karel	rolník	13 mír
103	Olt Antonín	rolník	25 mír
104	Stoklasa František	rolník	17 mír
105	Buřič Čeněk	dvorský kolář	
106	Rytina Václav	rolník	80 mír
107	Glaser Josef	strojník	7 mír

108	Glázrová Božena	soukromnice	
109	Šlechta František	rolník	20 mír
110	Vanka František	pekař	
112	Kuchař Václav	rolník	10 mír
113	Laiksner František	truhlář	3 míry
114	Váňa Josef	rolník	28 mír
115	Kuchař Alois	rolník	19 mír
116	Šedivý Alois	rolník	20 mír
117	Štěpánek Jan	rolník	10 mír
119	Hrdlička Karel	rolník	15 mír
121	Kratochvíl Jaroslav	strážník	2 míry
122	Kozák Antonín	dělník	2 míry
123	Kuchař Jaroslav	rolník	4 míry

Dělník umírá, práce však zůstává živá .....

Dnem 18.listopadu roku 1945 , byl jsem pověřen z rozhodnutí Místního národního výboru obce Libodřice činiti zápisy a vésti tuto pamětní knihu po zemřelém soudruhu Josefu Padrlíkovi, rolníku čp.21. Lituji, že smrt jež přerвала Tvůj plodný život, zanechá i v této knize mezeru, neb nebude mi možno bez záznamu zachytiti a zaznamenati všechny ty události, jež se zběhly kolem nás v tak pohnutých dobách jako jsou právě prošlá léta 1940 až 1945.

Čest budiž památce Tvé .....

Bohumil Hejduk